

Forfatter: Topsøe, Haldor

Titel: BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-08-08)

Citation: Topsøe, Haldor: "BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-08-08)", i *Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864*, Trykt Som Manuskript, s. 14. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002222865-000-shoot-L0022228650000008.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Middelfart Byvagt
d. 8. August 1864.

Kære lille Mama.

Det er et rigtigt Middelfart Brev, som Du her modtager; det er skrevet paa middelfartsk Papir, paa Middelfart Byvagt og i middelfartsk Stemning, og af den Grund beder jeg Dig foreløbig s. 150m Overbærenhed med det, da det som alt i Middelfart er mid-delmaadigt. Ja det er en skammelig By; trods dens smukke Beliggenhed med Vand paa den ene Side og Skov paa den anden og med Marker med Udsigt til Fænøsund paa de andre, er der intet Liv i den og ingen Behagelighed ved Opholdet i den. Der findes ingen smukke unge Damer i Byen, hvilket er et overordentligt stort Savn ved en Købstad, hvor man ligger under Vaa-benhvile eller Vaabenstilstand.

Det eneste, som findes i Middelfart, og det i store Kvantiteter, er Købmænd; man skulde næsten tro, at hele Befolkningen er Købmænd, saa mange findes der. Som Følge af denne foruroligende Mængde Handelsmænd burde man kunne faa billige Varer her; men det er langt fra Tilfældet; tværtimod tror jeg, at de har ind-gaaet et Komplot om at sælge alt saa dyrt som muligt; og det maa man lade disse: Sammensværgelsen er ledet ganske fortrinligt, selv i dens mindste Detailler.

Vi betaler Sukker, som om det kunde være Sølv, vi købte, medens Købmanden betragter Osten som Guld ikke alene om Morgen, hvad den jo i Følge et gammelt Mundheld skal være, men ogsaa Middag og Aften. At The og Kaffe holdes i Pris som ædle Sten lader sig let forklare, dersom det var Andet end tørrede Kirsebærblade og brændte Ærter, ved den Lighed, som findes imellem dem, nemlig at de begge kommer fra fremmede Lande.

Kort sagt Middelfart er en rigtig „Kjøb“siad, og da jeg i Almindelighed nærer al mulig Respekt for Kjøbstæder og Kjøbstadlivet kan Du nok forstaa, lille Mama, at denne By er mig i høj Grad modbydelig.

Men hvoraf kan det komme, at der ingen smukke Damer findes her i Byen? Det er mig uforklarligt. Ellers plejer jo den i en smuk Egn opfødte Ungdom at være smuk. Naar Grækenlands dejlige Natur og Svendborgs (naturligvis „sans comparaison“) fortryllende Beliggenhed har kunnet paavirke Mødrene, saaledes at de føde smukke Børn, hvorfor skulde da ikke ligeledes Middelfarts smukke Omegn øve en lignende Indflydelse? Ja, der falder mig i Øjeblikket en Formodning ind, jeg kunde saaledes tænke mig Muligheden af, at den gyselige prosaiske „Handel und Wandel“ kunde modarbejde og ligesom neutralisere den idealiserende Virkning af Naturskønheden. Dog det er kun en Formodning.

Som sagt Middelfart er kedelig, og jeg er virkelig glad over nu efter en 8 Dages Ophold i Byen at være bleven forlagt til en i Nærheden liggende større Landsby — Staurby —. Jeg befinder mig langt bedre og er langt mere tilfreds ved at ligge i en Landsby; hele det stille og rolige Livs Ensformighed virker beroligende s. 16paa mit Sind. Jeg befinder mig i et ganske anderledes aandeligt og sjæleligt Velvære i en Bondegaard paa Landet end i et Hus i en Købstad; uagtet det i Virkeligheden ikke er Tilfældet, synes jeg, at jeg er mere min egen Herre, og jeg har en mageløs Følelse af at kunne anvende Tiden efter Behag, og det selvom jeg ikke bor ene. Det er en Følge af det Stilleben, som omgiver en i en Landsby.

Til Staurby kom Compagniet i forgaars Aftes Kl. 7. Jeg havde først den sørgelige Udsigt til at komme til at ligge sammen med en af Underofficererne og havde virkelig ogsaa faaet en Indkvarteringsliste hertil; men saa fik jeg da Gud ske Lov forandret det saaledes, at jeg kom til at ligge ene. Folkene hedder Lars Rasmussens; de lader til at være meget flinke, venlige og villige. Selve Kvarteret bestaar i en stor Stue med en Seng og for Resten prydet med en halv Snes Dragkister, som staar langs Væggene.

Da jeg kom der om Aftenen, saa der meget uhyggeligt ud. Værelset var opfyldt af vadsket Tøj, Seletøj o. desl., og i Vinduerne var der Ruder saa grønne, som om de var lavet af Rødvinsflasker. At der manglede nogle enkelte Stykker, bevirkede, at der kom lidt Lys ind i Værelset. Den næste Dag kom det til at se en hel Del bedre ud, men var dog endnu ikke hyggeligt. Jeg havde tænkt paa at faa et andet Kvarter og havde allerede en ny Indkvarteringsbillet, men jeg undlod at afbenytte den, da Folkene viste sig meget forekommende og tegnede til at ville gøre alt for at tilfredsstille mig. Jeg vil hellere bo i en ussel Rønne, hvor Beboerne, er villige, end i den eleganteste Gaard, hvor de er vrantne og trevne.

Gaarden er for Resten stor nok, den er paa 70 Tdr. Land, men Bygningerne er næsten faldefærdige; de skulde have været bygget om i Sommer, dersom Krigen ikke var kommen.

I Gaar Eftermiddags Kl. 3 erholdt jeg Tilsigelse om at overtage en Vagt i Middelfart, som vort Compagni forretter. Jeg marcherede Kl. 5 med 20 Mand ind til Byen — efter af Løjtnant Groth at have faaet nøjagtige Oplysninger om, hvorledes man skulde gerere sig paa en saadan Garnisonsvagt — og marcherede op udenfor Kommandantens Bopæl, hvor jeg meldte mig. Derpaa marcherede jeg stadig med dragen Sabel op til Vagten, som jeg derefter afløste med lagttagelse af de forskellige Ceremonier, som i Fredstid omgiver Soldaterstanden med den især af Børn og saa-danne unge Damer, hvis Ideal er en Løjtnant, i saa høj en Grad beundrede Glorie.

I Løbet af Natten udsendte jeg det behørigte Antal Patrouiller og i Morges forfattede jeg den fra en Vagt udadskillelige Rapport s. 17 og Melding — to højst forskellige Ting. Min Rapport gav Underretning om, at jeg havde overtaget Vagten, havde modtaget to Tællelys og to Ark Papir, samt at jeg havde ladet Værelserne feje om Morgenen, hvorimod Meldingen oplyste, at Vagten var blevet inspiceret om Aftenen.

Til Vagten hørte et Krumslutningsjern samt Nøglen til Arrestlokalerne. Jeg var bange for, at jeg skulde komme i den ubehagelige Situation at skulle anvende nogen af Delene, da den slesvigske Arbejdsbataillon skulde permitteres i Dag, og jeg formodede, at de i den Anledning vilde gøre Spetakler om Natten. Jeg gjorde mine Patrouiller — navnlig de, som skulde eftersé og muligvis rydde Værtshusene rigtig mandstærke; men Natten forløb heldigvis roligt.

I disse Dage foregaar — som Du vel har set af Aviserne — betydelige Permitteringer. Vort Regiment skal for Fremtiden reduceres til 600 Mand istedetfor 1600, og som Følge heraf faar jeg nu efter Permitteringen kun 20 Mand at kommandere over i Stedet for 45.

Jeg vilde give en hel Del til, at jeg ogsaa blev hjemmitteret, men derom kan der aldeles ikke være Tale. Jeg kommer efter al Sandsynlighed til at ligge her ved Regimentet mine tre Maaneder endnu, før jeg bliver Løjtnant; og saa først kommer jeg hjem.

Foreløbig skal Regimentet ligge her paa Fyen; det synes, som om vi skulde ligge parate rundt om Strib for, naar Fjenden trækker sig fra Jylland, at sættes over til Frederits og derfra drage nordpaa til Aalborg.

Jeg haaber, at I lige saa flittigt vil skrive til mig nu under Vaabenhvilen som under Feltforholdene; thi nu trænger jeg til om muligt endnu mere stadig Korrespondance med Slægt og Venner end under det bevægelige Feltliv.